

Broj: 01/5-50-3-238/25

Sarajevo, 11. 2. 2025.

PRIJEDLOG

**PREDSTAVNIČKI DOM
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSJEDAVAJUĆEM DOMA**

Na osnovu člana 23. Zakona o parlamentarnom nadzoru („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 25/18) i člana 40. stav (9) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24 i 73/24), Komisija za saobraćaj i komunikacije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH podnosi predsjedavajućem Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sljedeći

IZVJEŠTAJ

o javnom saslušanju Edina Forte, ministra komunikacija i prometa BiH

1. UVOD

Komisija za saobraćaj i komunikacije Predstavničkog doma (u daljnjem tekstu: Komisija) je na 24. sjednici, održanoj 22. 1. 2025, na prijedlog Šemsudina Mehmedovića donijela Odluku o provođenju javnog saslušanja Edina Forte, ministra komunikacija i prometa BiH. U članu I. Odluke navedeno je da će se obaviti saslušanje kako bi Komisija saznala neophodne informacije i utvrdila razloge nezadovoljavajućih rezultata rada Ministarstva komunikacija i prometa BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u 2023. i 2024. godini i zašto Ministarstvo nije realiziralo zaključke Komisije.

U skladu s čl. 19. i 20. Zakona o parlamentarnom nadzoru, članom 40. Poslovnika Predstavničkog doma i Odlukom s 24. sjednice Komisije, Komisija je 11. 2. 2025. održala javno saslušanje ministra komunikacija i prometa BiH.

2. UČESNICI SASLUŠANJA

Javnom saslušanju prisustvovali su članovi Komisije: Jasmin Imamović, Slavko Matić, Šemsudin Mehmedović, Milan Dunović i Jasmin Emrić.

Pozivu da prisustvuje javnom saslušanju odazvao se Edin Forto, ministar komunikacija i prometa BiH. Pored ministra, saslušanju su prisustvovali sljedeći predstavnici Ministarstva: Sanja Škuletić-Malagić, šefica Kabineta ministra, Dijana Topić, Vlatko Drmić, Zoran Andrić, i Samir Džaferović, pomoćnici ministra.

Javnom saslušanju prisustvovali su i: Amor Mašović, poslanik u Predstavničkom domu, službenici Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, te brojni predstavnici medija.

3. PREGLED POSTAVLJENIH PITANJA PO OBLASTIMA NA KOJA SE ODNOSI

Predsjedavajući Komisije je u uvodu istakao da saslušanje predstavlja primjenu Zakona o parlamentarnom nadzoru i da predstavlja jedan vid dijaloga, odnosno međusobne komunikacije predstavnika zakonodavne i izvršne vlasti, s ciljem unapređenja oblasti iz nadležnosti Komisije i Ministarstva.

3.1. NEODAZIVANJE SJEDNICAMA KOMISIJE

Konstatirano je da je jedan od razloga za organiziranje javnog saslušanja činjenica da ministar Forto nije često prisustvovao sjednicama Komisije, iako je uredno pozivan. Komisija je u protekle dvije godine osim redovnih održala i tri tematske sjednice, ali ministar nije prisustvovao nijednoj.

Ministar je naveo da je prisustvovao sjednicama kada se nisu preklapale s obavezama koje je imao, te da je zbog obaveza često bio u inozemstvu.

3.2. NEDOSTAVLJANJE PRIJEDLOGA ZAKONA O DOPUNAMA ZOSS-a

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH je na 8. sjednici, održanoj 5. 7. 2023, na prijedlog Komisije, usvojio zaključak kojim je od Ministarstva traženo da u što kraćem roku dostavi Vijeću ministara BiH na usvajanje i upućivanje u parlamentarnu proceduru Prijedlog zakona o dopunama Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: ZOSS), kojim će se propisati da se višestrukim povratnicima u činjenju prekršaja iz oblasti sigurnosti saobraćaja može izreći zaštitna mjera privremenog ili trajnog oduzimanja motornog vozila, kao i utvrditi definiranje i adekvatno sankcioniranje naročito bahate vožnje.

Na pitanje zašto, ni nakon više od 18 mjeseci od donošenja, nije realiziran zaključak Predstavničkog doma, ministar je odgovorio da je preduzimao aktivnosti na donošenju izmjena i dopuna ZOSS-a. Naveo je da je održano više sastanaka na kojima su usaglašavane izmjene i dopune ZOSS-a, ne samo u pogledu definiranja i kažnjavanja bahate vožnje, nego i po drugim pitanjima (električni trotineti, omogućavanje koridora za prolaz vozila hitne pomoći i policije u slučaju gužvi, popunjavanje obrasca u slučaju manje saobraćajne nesreće). Pokušavao je da postigne saglasnost s nadležnim institucijama s entitetskog nivoa. Tu je izgubljeno dosta vremena i zbog toga se kasnilo u realizaciji zaključka. Kada je dobiveno negativno mišljenje od Ministarstva saobraćaja i veza Republike Srpske, odlučio je da ne ulaže vrijeme u nešto što ne funkcioniše i uputio je u proceduru izmjene ZOSS-a i nada se da će biti uvrštene u dnevni red sjednice Vijeća ministara BiH.

Postavljeno je i pitanje da li je ministar za izradu Zakona o izmjenama i dopunama ZOSS-a u BiH formirao radnu grupu i kada, koliko je formirano radnih grupa i da li su te radne grupe izvršile zadatak, odnosno da li su ministru dostavile prednacrt zakona o izmjenama i dopunama ZOSS-a?

Ministar je odgovorio da je formirano više radnih grupa za izmjene ZOSS-a, da je pokušao ishoditi saglasnost za izmjene koje se odnose na bahatu vožnju i da je razgovarao s nadležnim ministarstvom u Banjoj Luci i na tehničkom i na političkom nivou u pokušaju da dobije konsenzus za izmjene ZOSS-a, ali nije uspio.

3.3. NEDOSTAVLJANJE PRIJEDLOGA ZAKONA IZ PROGRAMA RADA VIJEĆA MINISTARA BiH

Programom rada Vijeća ministara BiH za 2023. i 2024. godinu planirano je da Ministarstvo sačini 11 prijedloga zakona i uputi ih u parlamentarnu proceduru. Konstatirano je da Ministarstvo nije izradilo nijedan od planiranih 11 prijedloga zakona, a da je u parlamentarnu proceduru uputilo samo jedan prijedlog zakona, koji nije bio naveden u programima rada, i to Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine. Postavljeno je pitanje kako je moguće da od 11 planiranih Ministarstvo nije izradilo nijedan prijedlog zakona i koji su sve razlozi uticali na ovako katastrofalnu zakonodavnu aktivnost.

Ministar je u odgovoru naveo da je on predložio ta zakone u Programu radu, da je vjerovao da trebaju raditi na njihovom donošenju, ali su se u međuvremenu pojavile potrebe i za drugim prijedlozima zakona, uključujući i pomenuti Zakon o BHANSA-i.

Nabrojao je u kojoj se fazi donošenja nalazi svaki od navedenih deset prijedloga zakona iz Programa rada.

3.4. ETNIČKA STRUKTURA ZAPOSLENIH U MINISTARSTVU

Postavljeno je pitanje u vezi s vrlo malom zastupljenošću Bošnjaka u Ministarstvu, što nije u skladu s članom 7. Zakona o upravi, kojim je jasno utvrđeno da se u organima uprave osigurava odgovarajuća etnička zastupljenost državnih službenika i zaposlenika u skladu s nacionalnom strukturom stanovništva, a prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini. Kao primjer navedeno je da je od šest rukovodećih pozicija u Ministarstvu samo jedan Bošnjak i da je to ponižavanje jedne etničke grupe. Da li je i koliko smanjen debalans Bošnjaka u odnosu na stanje koje je zatekao ministar?

Ministar se saglasio da postoji disbalans Bošnjaka u mnogim ministarstvima i mnogim ustanovama. Istakao je da nije realiziran toliki broj zapošljavanja da bi se moglo nekim inženjeringom dovesti brojno stanje koje propisuje popis i zakon. Naveo je da trenutno u Ministarstvu zaposleno 40% Bošnjaka, 40% Srba, 18% Hrvata i 1% Ostalih.

3.5. PRAVILNICI KOJE DONOSI MINISTAR

Konstatirano je kako je donošenje pravilnika isključivo u nadležnosti ministra, te je naveden primjer u vezi s donošenjem Pravilnika o načinu obilježavanja vozila kojim upravlja lice sa oštećenim ekstremitetima. Naime, usvojene su izmjene ZOSS-a (objavljene u „Sl. glasniku BiH“, broj 88/23) kojima je omogućeno da se posebnim znakom mogu obilježiti i vozila kojim se za vrijeme prevoženja nalaze lica sa stepenom invaliditeta 80% i više. Također, prilikom usvajanja izmjena ZOSS-a usvojen je i zaključak kojim se nalaže ministru komunikacija i prometa BiH da u roku od 30 dana, u skladu s članom 29. stav (5) ZOSS-a, donese izmjene Pravilnika kojim se propisuje način obilježavanja vozila. Prošla je godina i 30 dana, pa je postavljeno pitanje zašto zaključak ove komisije, koji je usvojio i Parlament, nije ispoštovan u roku od 30 dana i kada će to biti konačno usvojeno?

Ministar je istakao da je članom 9. ZOSS-a propisana saradnja s nadležnim institucijama i da za neke stvari morate pribaviti 20-ak mišljenja entitetskih i kantonalnih ministarstva, te da ta korespondencija zna trajati jako dugo. Izmjene Pravilnika o načinu obilježavanja vozila kojim upravlja lice sa oštećenim ekstremitetima su završene i jako brzo će ovaj pravilnik biti donesen.

Pojedini članovi Komisije prije javnog saslušanja održali su sastanak s predstavnicima Privredne komore Federacije BiH i Udruženja ovlaštenih uvoznika automobila, koji su ukazali na probleme u provođenju tri pravilnika iz nadležnosti Ministarstva.

Pravilnikom o registraciji vozila propisano je da kupac automobila prilikom registracije mora imati tri fakture, što otežava proceduru registracije. Primjenom važećeg Pravilnika o homologaciji uvoznici i distributeri suočavaju se s problemom povećane cijene automobila zbog nepostojanja izmjene cijena koja se definira ovim pravilnikom. Za Pravilnik o tehničkim pregledima članovi Komisije su informirani da čak i postoji neki nacrt kojim bi se pojednostavile procedure i eventualno omogućili tehničkim pregledima da završnu fazu registracije obavi stanica tehničkog pregleda.

Ministar je odgovorio da su u više navrata imali sastanke vezano za ove pravilnike i da je potrebno ove probleme sistemski riješiti, jer ima veći broj stvari. ZOSS-om je propisana saradnja Ministarstva sa institucijama i to otežava rad na donošenju pravilnika. Uvjeren je da će uskoro imati nove verzije pravilnika kojim će biti uvaženi nabrojani nedostaci.

3.6. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AGENCIJI ZA PRUŽANJE USLUGA U ZRAČNOJ PLOVIDBI BOSNE I HERCEGOVINE

Vijeće ministara BiH je, na prijedlog Ministarstva, uputilo u parlamentarnu proceduru Prijedlog zakona o izmjenama o dopunama Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine za razmatranje po hitnom postupku. Ministarstvo je predložilo ukidanje instituta ograničenja na dva uzastopna mandata za članove uprave i članove Vijeća BHANSA-e. BHANSA je vrlo bitna institucija Bosne i Hercegovine čiji budžet na godišnjem nivo iznosi 80 miliona KM, što su značajna finansijska sredstva. Javnosti nije poznato koliki je broj zaposlenih i kakva je nacionalna struktura zaposlenih u BHANSA-i.

Aktuelni direktor Davorin Primorac je u drugom mandatu i on je zet Dragana Čovića, člana Kolegija Doma naroda i predsjednika HDZ-a BiH, a izmjenom zakona Davorinu Primorcu omogućava se više uzastopnih mandata. Nije poznato da li je i kojim uredbama i direktivama Evropske unije propisano neograničen broj mandata direktorima u institucijama nadležnim za kontrolu zračnog prometa.

Potrebno je utvrditi da li postoje zabranjene aktivnosti nosioca javne funkcije koje su definirane članom 14. Zakona o sprečavanju sukoba interesa u institucijama na nivou BiH, jer javnost u ovom slučaju ima osjećaj da se radi o korupciji.

Da li nosilac javne funkcije, u konkretnom slučaju Dragan Čović, može koristiti uticaj javne funkcije člana Kolegija Doma naroda s ciljem sticanja materijalne ili nematerijalne koristi za povezano lice, u ovom slučaju za direktora BHANSA-e, konkretno za svog zeta Davorina Primorca?

Ministar je odgovorio da zakon isključivo tretira mogućnost jedne osobe da se više od dva puta prijavi na konkurs, da ga Vijeća BHANSA-e predloži i da Vijeće ministara BiH izglasa tu osobu, kako god se ona zvala, a ne ta osoba o kojoj se govori. Ako Zakon o sprečavanju sukoba interesa u institucijama Bosne i Hercegovine propisuje da ne može biti ta osoba, neka ne bude. Vjeruje da je ovo ključni zakon i želi evropsko rješenje, a ne rješenje hoće li biti zet ili neko drugi.

3.7. ŽELJEZNIČKI SAOBRAĆAJ, UNSKA PRUGA, POVEZANOST BOSANSKE KRAJINE

Postavljeno je pitanje šta je ministar preduzeo da se konačno spoji dio Bosne i Hercegovine koji zovemo Bosanskom Krajinom sa ostatkom Bosne i Hercegovine, šta je sa Unskom prugom. Pozdravljeno je insistiranje ministra na komunikacijskoj povezanosti između Bosne i Hercegovine i Crne Gore, te Bosne i Hercegovine i Srbije, ali se ne može zapostaviti ni Unska pruga, kao i druge komunikacije unutar Bosne i Hercegovine. Zašto željeznički saobraćaj ne funkcioniše u tom pogledu?

Ministar je ukazao na to da je, na njegov prijedlog, postignut politički dogovor na Vijeću ministara BiH da se iz sredstava Regulatorne agencije za komunikacije odvoji 200 hiljada KM za izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju Unske pruge. Na zajedničkoj sjednici dvije vlade, Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske, predložio je da se pitanje Unske pruge uvrsti u dnevni red i dogovoreno je da se zajedno ide u rekonstrukciju Unske pruge, jer ona sedam puta prelazi granicu između Bosne i Hercegovine i Hrvatske u svojoj dužini.

3.8. PROBLEMI U FUNKCIONIRANJU BHRT-a, NEDOSTAVLJANJE INFORMACIJE O KRŠENJU ZAKONA O JAVNOM RTV SISTEMU BiH

Konstatirano je da je Komisija imala najviše aktivnosti s ciljem rješavanja problema funkcioniranja BHRT-a, problema koji se čini nerješivim i koji odavno traje, a naročito od 2017. godine. Komisija se jednostavno tu ne predaje i nastaviti će se boriti za opstanak BHRT-

a, jer zna koliko je on važan i za državu i za ljude koji tamo rade. Zahvaljujući inicijativi članova Komisije, i u saradnji s pravobraniteljicom, rodila se ideja na osnovu koje je obustavljeno izvršenje na imovini za koju se mislilo da pripada BHRT-u, jer je utvrđeno da to nije imovina BHRT-a nego države Bosne i Hercegovine.

Komisija je na 23. sjednici, koja je održana 27. 11. 2024, usvojila zaključak kojim se od Ministarstva traži da u roku od 15 dana dostavi cjelovitu informaciju o kršenju Zakona o Javnom RTV sistemu Bosne i Hercegovine, koja bi sadržavala sve aspekte ovog problema, uključujući građanskopravni, krivičnopravni i ustavnopravni aspekt.

Zašto do danas nije realiziran ovaj zaključak Komisije?

Ministar je odgovorio da rok koji je Komisija odredila nije bio realan, da zakon nikada nije ni proveden i da se zakon konstantno krši. Što se tiče informacije, ona je spremna i bit će dostavljena u kratkom roku.

3.9. POSTUPAK ZA IZGRADNJU MEĐUDRŽAVNOG MOSTA NA RIJECI TARI

Predsjedništvo BiH je na 27. redovnoj sjednici, koja je održana 8. 6. 2022, donijelo Odluku o ratifikaciji Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Crne Gore o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Tare na spoju magistralne ceste M-18 na lokaciji Hum, Bosna i Hercegovina i magistralne ceste M-3 na lokaciji Šćepan Polje, Crna Gora i priključnih graničnih dionica. Prema dostupnim informacijama, Ministarstvo je potpisalo Sporazum s Javnim preduzećem „Putevi Republike Srpske“, da ono provodi javnu nabavku za izgradnju međudržavnog mosta preko rijeke Tare.

Ministarstvo je do sada provodilo sve javne nabavke za izgradnju svih međudržavnih mostova od svog osnivanja. Da li je tačna ova informacija i zbog čega je ministar odlučio da Ministarstvo u ovom slučaju ne provodi samostalno postupak javne nabavke za most preko rijeke Tare?

Ministar je odgovorio da je tačna informacija, jer je zbog jednostavnosti izvođenja ovog projekta koji, osim mosta, ima i pristupnu cestu od jednog kilometra s naše strane i jedan dio sa strane Crne Gore, na sjednici međudržavne komisije s Crnom Gorom dogovoreno da samu tendersku proceduru provode „Putevi Republike Srpske“. Sredstva za pristupnu cestu obezbjeđuju Vlada Republike Srpske i „Putevi Republike Srpske“, to je prihvatila i međudržavna komisija. Smatra da je to dobar način da se napokon krene u taj projekat koji iz njemu misterioznih razloga dosad nije bio prioritet nijednom od prethodnih ministara.

3.10. KONTROLA DIJELA ZRAČNOG PROSTORA BOSNE I HERCEGOVINE

Konstatirano je da Republika Hrvatska upravlja jednom četvrtinom zračnog prostora Bosne i Hercegovine, a da pritom nema odluke ili sporazuma Predsjedništva BiH, niti je Parlamentarna skupština BiH ratificirala na bilo koji način sporazum kojim se dozvoljava da se jedna četvrtina zračnog prostora Bosne i Hercegovine stavi pod kontrolu Republike Hrvatske. U tom smislu ovdje se radi o predaji integriteta u dijelu nadležnosti nad zračnom

prostorom Bosne i Hercegovine, čime Bosne i Hercegovine ne ostvaruje prihod od oko sedam miliona KM.

Da li je ministru poznato ko je donio odluku i po kojem sporazumu Republika Hrvatska upravlja jednom četvrtinom zračnog prostora Bosne i Hercegovine?

Ministar je istakao da je Bosna i Hercegovine uspostavila kontrolu nad velikom većinom svog neba, osim u jednom dijelu, a radi se u Unsko-sanskom kantonu koji zbog svoje specifičnosti i dalje pokriva zračna kontrola iz Hrvatske. Ne postoji prepreka da pametnim ulaganjem u narednih nekoliko godina, koje je potrebno da uradi BHANSA, da se preuzme kontrola i na tim dijelom, čime bi obezbijedili dodatne prihode u iznosu od šest miliona KM godišnje. Praksa je da se granice zračnog prostora u smislu kontrole i usluga u letenju ne preklapa s političkim granicama, tako Hrvatska upravlja jednim dijelom u Srbiji, Mađarska upravlja jednim dijelom Hrvatske. Ključno je da Eurocontrol mora odobriti svaku od navedenih aktivnosti.

4. ZAKLJUČCI KOMISIJE

Komisija za saobraćaj i komunikacije je na 25. sjednici, održanoj 12. 3. 2025, razmatrala Prijedlog izvještaja o javnom saslušanju, te nakon rasprave usvojila Izvještaj o javnom saslušanju Edina Forte, ministra komunikacija i prometa BiH.

Također, Komisija je usvojila i sljedeće zaključke koje upućuje Predstavničkom domu na usvajanje:

1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od
2. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od

PREDSJEDAVAJUĆI KOMISIJE
Jasmin Imamović

PRILOG: 1

1. Neautorizirani transkript javnog saslušanja.

Dostavljeno:

- Kolegiju Predstavničkog doma
- Indoku
- a/a